

2023-2024-NJI OKUW YYLYNDA
UMUMY ORTA BILIM BERÝÄN
MEKDEPLERIÑ 11-NJI SYNP
OKUWÇYLARY ÜÇIN

Özbekistan taryhy

PREDMETINDEN JEMLEÝJI ATTESTATSIÝASYNY
GEÇİRMEK BOYUNÇA METODIK TEKLIP WE
MATERIALLAR

2023-2024-NJI OKUW ÝYLYNDA UMUMY ORTA BILIM BERÝÄN MEKDEPLERINIŇ 11-NJI SYNP OKUWÇYLARY ÜÇIN JEMLEÝJI BARLAG SYNAGLARYNY GEÇİRMEK BOÝUNÇA ÖZBEGISTAN TARYHY PREDMETINDEN SPESİFIKASIÝASY

Düzüjiler: **Abdujalilowa Nigara Abdusattarowna** Özbegistan Respublikasynyň mekdebe čenli we mekdep bilim ministrliginiň ýanyndaky ýöriteleşdirilen bilim agentligi ulgamyndaky Muhammet Al-Horazmi adyndaky daýanç ýöriteleşdirilen mekdebiň taryh mugallymy.

Ekspert: **Dehkanow Gaýrat Rozmatowiç** Ýokary derejeli taryh we döwlet hukuk esaslary predmeti mugallymy.

11-nji synpy gutaran okuwçylar Özbegistan taryhy sapagyndan tälim maksatnamasy boýunça belli derejede kompotensiýalara eýe bolýarlar.

Okuwçylaryň alan bilim, başarnyk we endiklerini anyklamak üçin 2023-2024-nji okuw ýylynda 11-nji synplarda jemleýji synag ýazuw we dilden geçirilýär.

Her bir ekzamen bilediniň sorag we ýumuşlary Özbegistan taryhy predmeti boýunça umumy bilim berýän mekdebiniň 10-11-nji synplarynyň temalaryny öz içine alýar. Şonuň bilen birlikde, maslahatda bilmäge degişli soraglar, ulanmaga we pikirlenmäge degişli ýumuşlar boýunça bahalamak ölçegleri getirilen.

Her bir okuwçy bir sanydan bilet saýlap alýar. Biletde okuwça 5 sanydan sorag berilýär. Soraglaryň 2 sanysy bilmäge, 2 sanysy ulanmaga, 1 sanysy pikir ýöretmäge degişli boýar. Pikir ýöretmäge degişli soragy dilden tabşyrylýar. Okuwçy bilet soraglaryna jogap bermegi üçin 120 minut wagt berilýär.

Okuwçylaryň ýazuw görnüşli we dilden ýerine ýetiren işleri 100 ballyk ulgam esasynda:

- 0 – 29% – “kanagatlanarsyz”;
- 30–65% – “kanagatlanarly”;
- 66–85% – “ýagşy”;
- 86–100% – “örän gowy” baha ýaly bahalanýar.

Her bir wezipe üçin belgilenen balldan ýokary bal goýulmagyna ýol goýulmaýar.

Berlen ýumuşlardan jemleýji döwlet attestatsiýasynyň geçirilýän günü belgilenenden bir gün öň, işçi toparlar tarapyndan saýlap almak ýoly bilen 2 sany wariant düzülip, yqlan edilýär.

Özbegistan taryhy	Sany	Bilmek	Ulanmak	Pikir ýöretmek
XIX asryň ikinji ýarymynda we XX asryryň 90-njy ýyllaryna		1	1	
Garaşsyzlyk döwri		1	1	1
Jemi	5	2	2	1

ÝUMUŞ BOÝUNÇA BAHALAMAK ÖLÇEGLERI

Nº	Bölüm ady	Ýumuş görünüşi	Ýumuş şekli	Bahalamak ölçegleri
XIX asryň ikinji ýarymynda we XX asryr 90-njy ýyllarynda				
1.	<p>Russiýa imperiýasy basybalyjylygy döwründe Buhara emirligi, Kokan we Hywa hanlyklary jemgyýetçilik-sýýasy we ykdysady ýagdaýy.</p> <p>Russiýa imperiýasynyň Merkezi Aziýa ýörişi, Türkistan general-gubernatorlygynyň emele gelmegi we Buhara emirligi hem-de Hywa hanlygynyň Russiýa imperiýasyna garaşly bolupdyr.</p> <p>Türkistanda Russiýa imperiýasyna garşy milli-azatyk hereketleri. Türkistanda jeditçilik hereketiniň emele gelmegi we jeditçilik hereketiniň demonstrasiýaçylar (görnükülleriň) işjeňligi.</p>	B	<p>Gysga jogaply</p>	<p>J: _____</p> <p>Soragyň jogaby ýazylýan bolup dogry jogap üçin 18 bal bilen bahalanýar. Nädogry jogap üçin 0 bal berilýär.</p>
2.	<p>Buhara emirligi we Hywa hanlyklarynyň gutardylmagy. Türkistan muhtaryýeti.</p> <p>Türkistan ASSR, BHSR we HHSRda sowet häkimiyetine garşy ýaragly hereketler.</p> <p>Merkezi Aziýada territorial çäklenme we Özbegistan SSRyň emele gelmegi.</p> <p>Sowet häkimiyetiniň</p>	U	<p>Karta</p>	<p>Kartada berlen meýdany anyklamak ýumuşyny ýerine ýetirse – 21 bal Meýdany anyklasa</p>

	<p>Özbegistandaky repressiýa syýasaty. Özbegistan Ikinji jahan urşy ýyllarynda.</p> <p>1980–1990-njy ýyllarda Özbegistan. Özbegistanda jemgyétcilik-syýasy işjeňlik we garaşszlyga bolan islegiň artmagy.</p>			ýöne, ýumuşyny ýerine ýetirmese – 10 bal. Nädogry jogap üçin 0 bal berilýär.
--	---	--	--	---

Garaşszlyk döwri

3.	<p>Garaşszlygyň yqlan edilmegi we Özbegistanda jemgyétcilik-syýasy üýtgemeleriň başlanmagy. Özbegistanda raýatlyk jemgyyetiniň emele gelmegi we ösmegi.</p> <p>Özbegistanda ykdysady üýtgemeler we jemgyétcilik syýasat.</p>	B	Gysga jogaply	J: _____	Soragyň jogaby ýazylýan bolup dogry jogap üçin 18 bal bilen bahalanýar. Nädogry jogap üçin 0 bal berilýär.			
4.	<p>Özbegistanda etnik we konfessiyalarara gatnaşyklar. Bilim ulgamy üýtgemeleri we kadrlary taýýarlamak Garaşszlyk ýyllarynda ylymyň we sportyň kämilleşmegi.</p> <p>Garaşszlyk ýyllarynda Özbegistanda ruhy we medeni ösüş ikitaraplaýyn gatnaşyklary.</p>	U	Tablissaly test	<p>Laýyklygy anyklamak</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>1)</td> <td>2)</td> <td>3)</td> </tr> </table>	1)	2)	3)	<p>Tablisa görnüşindäki ýumuşda, her bir soraga onuň jogabyny gabat getirmeli bolýar. 3-4 sany soraga we 3-4-den köp dogry wariantlary berilýär. 1 sany soraga birnäçe jogaplar laýyk gelmegi mümkün. Dogry jogabyň hemmesi</p>
1)	2)	3)						

				üçin - 21 bal berilýär. 3 sanyly soraglarda 1 sany dogry jogaba 7 bal , 4 sanyly soraglarda 1 sany dogry jogap üçin 5,25 bal nädogry jogap üçin 0 bal berilýär.
5.	Özbegistanyň daşary syýasaty we ikitarplaýyn gatnaşyklary. Özbegistan respublikasynyň köp taraplýyn hyzmatdaşlyk gatnaşyklarynyň kämilleşmegi	M	Taryhy waka barada garaşsyz pikir bildirmek	Dilden -Ýyl, aý-günleri dogry bilse - 3 bal ; - Soragyň many-mazmunyny we ol bilen bagly meseleleri düşünmek prosesinni şugünkü güne baglap bilse – 5 bal ; - Karta bilen işläp bilse – 4 bal ; - tema tankydy we analitik baha berip bilse – 5 bal ; - Synag alyjy tarapyndan berlen tema degişli goşmaça soraglara jogap berip

			bilse – 5 bal 22 bal
--	--	--	---------------------------------------

ÝUMUŞLAR BOÝUNÇA BAHALAMAK ÖLÇEGI.

Ýumuşlar aşakdaky bahalamak ölçügi esasynda bahalanýar:

- 1) **Bilmäge** degişli gysga soraglar berlen bolup, soraglara dogry jogap ýazylan bolsa – **18 bal** bilen bahalanýar. Nädogry jogap üçin **0 bal** berilýär.
- 2) **Ulanmaga** iki usulda berlen birinji usul: karta esasnda ikinji üçin tablisaly test – laýyk getiriň. Kartada bellenilen meýdany anyklap berlen ýumuş – **21 bal** Meýdan anyklansa ýöne ýumuş ýerine ýetirilmese – **10 bal**. Nädogry jogap üçin **0 bal** berilýär. Tablisa görnüşindäki ýumuşda, her bir soraga onuň jogabyny laýyk getirmek gerek bolýär. 3-4 sany sorag we 3-4 den köp dogry wariantlary berilýär. Dogry jogabyň hemmesi üçin – **21 bal** berilýär. 3 sanyly soraglarda 1 sany dogry jogaba **7 bal**, 4 sanyly soraglarda 1 sany dogry jogap üçin **5,25** Nädogry jogap üçin **0 bal** berilýär.
- 3) **Pikirlenmäge** okuwçydan berlen soraga garaşsyz pikir bildirmegi soralýar – **22 bal**
  - Ýyl, aý-günleri dogry bilse – **3 bal**;
  - Soragyň tebigatyny we ol bilen bagly meseleleri düşündirmek prosesinni bu günüki güne baglap bilse – **5 bal**;
  - Karta bilen işläp bilse – **4 bal**;
  - Tema tankydy we derňew berip bilse – **5 bal**;
  - Synag alyjy tarapyndan berlen tema degişli goşmaça soraglara jogap berip bilse – **5 bal**

**2023-2024-OKUW ÝYLYNDA UMUMY BILIM BERÝÄN
MEKDEPLERINIŇ 11-nji SYNP OKUWÇYLARY ÜÇIN ÖZBEGISTAN
TARYHY PREDMETINDEN JEMLEÝJI BARLAG SYNAG SORAGLARY.**

1-nji sorag BILMEK (18 bal) 10-njy synp Özbekistan taryhy.

1. XIX asryň ortalaryna gelip, Buhara emirligi, Hywa we Kokan hanlygy ilatynyň etnik düzümi biri-birine ýakyn, esasan, özbeklerden ybarat bolup ýene haýsy iliň wekiller hem ýaşan?

Jogaby:

---

2. XIX asyryň ortalarynda, Buhara emirliginde, Hywa we Kokan hanlyklarynda baş wezir wezipesini haýsy ýerine ýetiriji eýeleri ýerine ýetiripdir?

Jogaby:

---

3. Haýsy faktor Russiya imperiýasy hökümetini Merkezi Aziýany basybalyjylyk hereketiniň has-da çaltlaşdyrmagyna täsir edipdir?

4. XIX asyryň ikinji ýarymynda Daškent şäheriniň näçe derwezesi bolan we näçe köşuge (etraba) bölünen?

Jogaby:

---

5. Russiya imperiýasynyň 1868-nji ýylda Buhara emirligine garşıy uruş başlamagyna näme bahana bolupdyr?

Jogaby:

---

6. Merkezi Aziýanyň Russiya imperiýasy tarapyndan basyp alynmagy näçe tapgyrda amala aşyrylan we haçan Kokan hanlygy gutardylan

Jogaby:

---

7. “Mergi gozgalaň” (“Waba ysýany”), “Dükçi Işan gozgalaň” haçan we nirede bolup geçen?

Jogaby:

---

8. 1916-njy ýyldaky Jyzzah gozgalaňy näme sebäpden göterilen?

Jogaby:

---

9. Haçan Jeditçilik hereketi peýda bolan we jeditçilik hereketiniň wekillerinden kimleri bilýärsiňiz?

Jogaby:

---

10. Abdylla Awlany 1907-nji ýylda esas salnan gazet ady näme we mekdepler üçin nähili derslikler döreden?

Jogaby:

2-nji sorag ULLANMAK (21 ball) Karta bilen işlemek (10-njy synp Özbegistan taryhy).

1. Ыылдызык билен bellik edilen meýdany kesgitläp, 1917-nji ýylyň 27-nji noýabrynda döredilen döwlet barada maglumat beriň? (Ulanmak -21 bal)

Jogaby:

---

2. Ыылдызжык билен bellik edilen meýdany kesgitläp, şol meýdanda 1918-1924-nji ýyllar aralygynda Sowet häkimiýetine garşı basybalyjylyk hereketi barada maglumat beriň.(Ulanmak -21 bal)

Jogaby:

---

3. Karta esasynda Merkezi Aziýa sebitinde 1924-ýylda emele gelen döwleti kesgitläp görkeziň we milli sebiti territorialanmak barda maglumat beriň. (Ulanmak -21 bal)

Jogaby:

---

4. Ўылдызжык bilen bellik edilen meýdany kesgitläp, şol meýdanda 1918-1924-nji ýyllar aralygynda Sowet häkimiyetine degişli garşy basybalyjylyk hereketleri barada maglumat beriň. (Ulanmak -21 bal)

Jogaby:

---

5. 1924-1936-njy ýyllarda Merkezi Aziýa çäeginde Türküstan ASSR, Buhara we Horezm respublikalary ornunda emele getirilen döwlet territoriýalaryny bölüp, olar barada maglumat beriň. (Ulanmak-21 bal)

Jogaby:

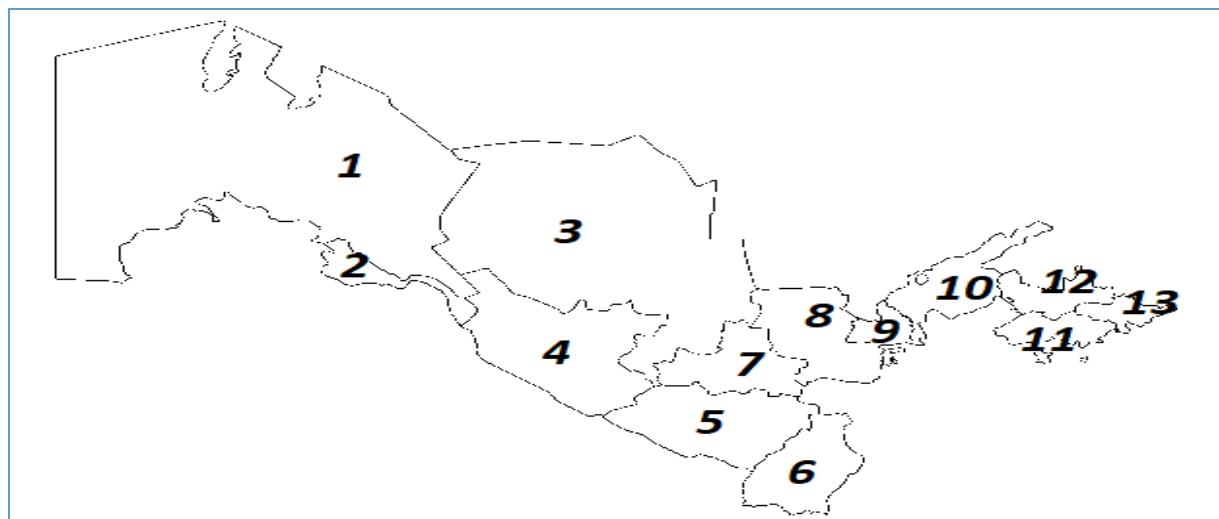

---

6. Özbegistan SSR emele gelen wagtynda 1925-nji ýyl fewral-aprel dowamynda (a) şäheri, 1925-nji ýyl aprelden 1930-njy ýyl sentýabra çenli (b) şäheri we (c) häzire çenli Özbegistan SSR paýtagty hasaplanan. Harplaryň ýerindäki şäherler kartada näçenji belgide bellik edilendigini kesgitläň. (Ulanmak-21 bal)

Jogaby:

---

6. Yer-suw reformasynyň ikinji tapgyrynyň amala aşyrylan ýerlerini kartadaky sanlara esaslanyp kesgitläň we ýer-suw reformasy barada maglumat beriň. (Ulanmak-21 bal)

Jogaby:

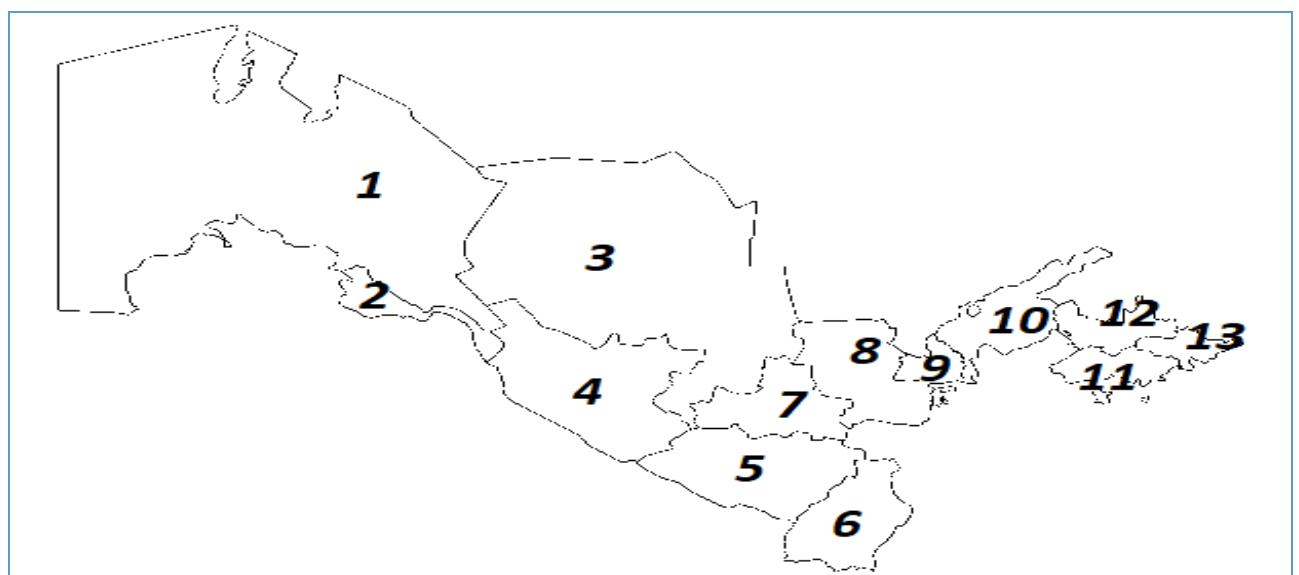

---

8. 1956-njy ýylda (a) sebitinde Gazly nebit-gaz käni tapylan we 1958-nji ýylyň 3-nji sentýabrynda kän-metallurgiýa kombinatynyň düýbüni tutmak bilen (b) şäheri döredildi.

Harplaryň ýerindäki şäherleri kartanyň haýsy belgisinde bellik edilendigini kesgitläň.

(Ulanmak-21 bal)

Jogaby: _____

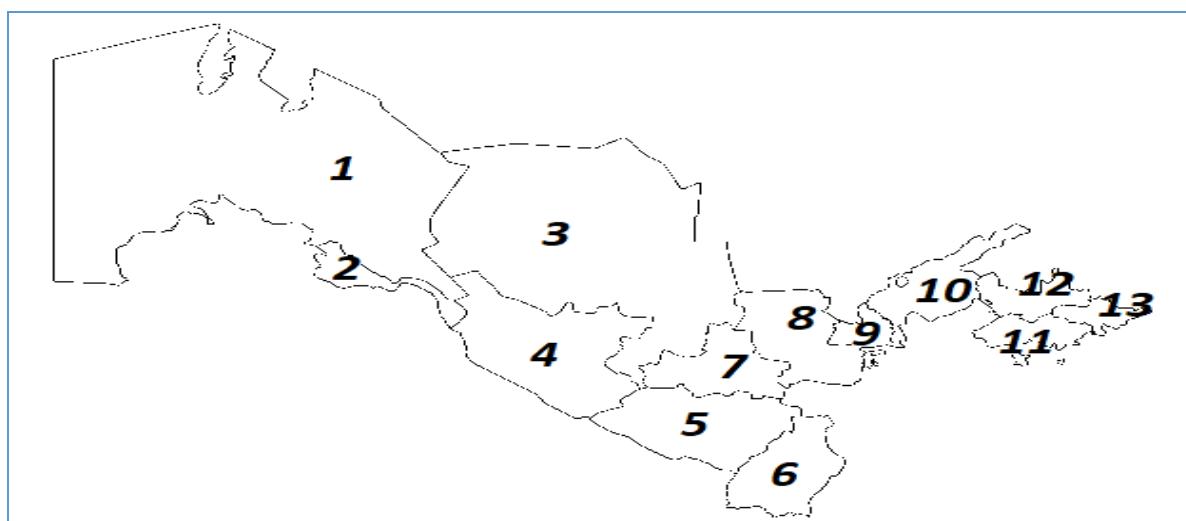

---

9. 1925-nji ýylyň 13–17-nji fewral günleri Buharada bolup geçen Bütin özbek Sowetleriniň I esaslandyryjy gurultaýynda «Özbegistan Sowet Sotsialistik Respublikasyny düzmek dogusyndaky Dekleratsiýa» kabul edildi. Oňa görä Özbegistan SSR düzümine haýsy welaýatlar giren? Welaýatlary karta esasynda kesgitläň. (Ulanmak-21 bal)

Jogaby:

---

10. 1943-nji ýylda Özbegistan üçin täze ekin – şeker şugundyrı ekmek üçin haýsy sebitlerden hasylly ýerler bölünen? Sebitleri kartada sanlar esasynda kesgitläň. (Ulanmak-21 bal)

Jogaby:

3-nji sorag BILMEK (18 bal) (11-nji synp Özbegistan taryhy).

1. 17 maddadan ybarat bolan haýsy kanun suweren Özbegistan Respublikasynyň esasy belgilerini anyklap berýär? (Bilmek-18 bal)

Jogaby:_____

2. Özbegistan Respublikasynyň Konstitutsiýasyny döretmek üçin näce wagt işlenen we taslamanyň ilkinji warianty näce bölüm we maddadan ybarat? (Bilmek-18 bal)

Jogaby:_____

3. 1991-nji ýylyň 29-njy dekabrynda Özbegistan Respublikasy Prezidentligine alternatiw esasynda bolup geçen saýlawda kimler öz kandidaturasyny kimler öňe sürdi? (Bilmek-18 bal)

Jogaby:_____

4. Özbegistan Respublikasy Ÿokary Geňeşi 2005-ýyldan başlap nähili palatalar esasynda iş alyp barýar? (Bilmek-18 bal)

Jogaby:_____

5. Özbegistan Respublikasynyň Konstitusiýasynyň üçünji ýörelgesi, döwlet häkimiyetiniň üç saha bölünmegini göz öňünde tutýar. Bular haýsylar? (Bilmek-18 bal)

Jogaby:_____

6. Haýsy partiýanyň esasy maksady jemgyýetdäki sosial meseleleri çözäge garadylan? (Bilmek 18-bal)

Jogaby:_____

7. Haçan we näme üçin Angren-Pop demir ýoly we Gamçyk tuneli açylan? (Bilmek-18 bal)

Jogaby:_____

8. 1992-nji ýylyň awgustynda Özbegistan haýsy döwlet bilen Andijan welaýatynyň Asaka şäherinde awtomobil çykarýan goşma kärhana gurmak barasynda şertnama gol çeken? (Bilmek-18 bal)

Jogaby:_____

9. Ýurtda suw ýetmezçiligi göz öňünde tutulyp, 1998-nji ýyldan başlap pagtaçylykda nähili tehnalogiyalar döredildi? (Bilmek-18 bal)

Jogaby:_____

10. Haýsy welaýatlarda halkara intermodal merkezi binýat edildi? (Bilmek-18 bal)

Jogaby:_____

4-nji sorag Ulanmak (21 ball) Tablisaly test, uýgunlaşdyrmak (11-nji synp Özbegistan taryhy)

1. Aşakdaky döwletleriň belleýän baýramlary bileň laýyklaşdyryň. (Ulanmak-21 bal)

a) «Soller»

1) Hytaý

2) Kareýs

b) «Sabantaý»

3) Uýgur

c) «Seýil»

d) «Çunuze»

e) «Awol – tana»

ä) «Maslennisa»

1)	2)	3)

2. Aşakdaky adalgalary düşündirişi bilen laýyklaşdyryň. (Ulanmak-21 bal)

1) Baýnalmılal

a) Daýanç ýokary m kursyndan soň goşmaça maksatnama bejeren, ýörite synaglary tabşyran, we belli bir ylmy işi goran şahslara berilýär.

2) Konfessiýa

b) Ýokary bilim maksatnamasynyň birinji tapgyryny gutardan talyplaryň ylmy derejesi.

3) Tolerantlyk

ç) Jemgyýet, milli, köpçilikleýin we aýratyn şahsyň şahsyň taryhy sanaw tapan pikir ýöretme derejesi.

4) Bakalawr

d) Dini ynam, ynam; şonuň bilen bilelikde many mazmunyna eýe düşünje.

e) Başgalaryň pikir – ideýalary, ynamy, duýgulary, durmuş ýagdaýy we gylyk-häsiýetine görä sabyr-takatly bolmak, biperwaý garamak; bagrygiňlik.

ä) Halkara, umumyadam, umumyhalky mazmunlarda ulanylýar.

1)	2)	3)	4)

3. Ýyllary atlary bilen laýyklaşdyryň. (Ulanmak-21 bal)

a) “Kämil nesil ýyly”

1) 2001-nji ýyl

b) “Adama üns bermek we hilli bilim

2) 2010-njy ýyl

c) “Ene we çaga ýyly”

3) 2015-nji ýyl

d) “Sagdyn ene we çaga ýyly”

e) “Ýaşlar we biznesi goldamak ýyly”

4) 2023-nji ýyl

ä) “Garrylary gadyrlamak ýyly”

f) “Ýaşlar ýyly”

1)	2)	3)	4)

4. Kadrlary taýýarlamak milli magsatnamasy 3 tapgyrdaky reforma esasynda ýerine ýetirilen. Tapgyrlar bilen ýerine ýetirilen işleri laýyklaşdyryň. (Ulanmak-21 bal)

I tapgyr

a) Mekdep kitaplary doly täzelendi.

b) Kadrlary taýýarlamak milli magsatnamasy netijesinde gazanylan netije, toplanan tejribeler umumlaşdyrylyp, şu esasda ýurdumyzda bilim

c) Ýurdumyzda doly 12 ýyllyk okuw döredildi.

II tapgyr

d) Maksatnamany durmuşa geçirmek üçin zerur bolan kanuny-kadalaşdyryjy, ylmy-metodik, maliye-maddy mümkünçilikler

III tapgyr

e) 1-nji oktyabr – «Mugallymlar we terbiyeçiler günü » diýip bellenildi.

ä) Milli maksatnama giň gerimde hödürüldi

1)	2)	3)

5. Özbegistan Respublikasy Prezidentleri we bilim ulgamynda ýerine ýetirilen reformalary laýyklaşdyryň. (Ulanmak-21 bal)

1) Yslam Karimow

a) Mekdebe ilki gadam goýan birinji synp okuwçysyna Prezident sowgady berilýär.

2) Şawkat Mirziýaýew

b) Multimediá okuw edebiýatlary hem döredilmegi ýola goýuldy.

ç) 11 ýyllyk bilim ornadyldy.

d) Mekdebe çenli bilim ministrligi düzüldi.

e) Ýurdumyzda doly 12 ýyllyk mejburý bilim

ä) Mekdep bilimini ösdürmek döwlet umummilli magsatnamasy kabul edildi.

1)	2)

7. Daşary ýurt uniwersitetlerini laýyklaşdyryň. (Ulanmak-21 bal)

1) Beýik
Britaniýanyň

2) Russiýa

3) Günorta Koreýa

4) Italiýa

a) I.M. Gubkin adyndaky nebit we gaz döwlet

b) INHA uniwersiteti

c) Menejmenti ösdürmek instituty

d) Halkara Westminster uniwersiteti

e) Turin politehnika uniwersiteti

ä) M.W. Lomonosov adyndaky Moskwa döwlet

1)	2)	3)	4)

8. Aşakdaky Uniwersitetlerniň esasy ugurlary bilen laýyklaşdyryň. .(Ulanmak-21 bal)

Westminster
uniwersiteti

Turin politehnika
uniwersiteti

a) Ykdysadyýet

b) Matematika we psihologiýa

c) Maglumat tehnologiyalary

d) Nebit we gaz

e) Ykdysadyýet we biznes

ä) Tehnika we tehnologiýalar

1)	2)	3)

8. Aşakdaky sport ýaryşlary kimleriň arasynda geçirilmegi bilen laýyklaşdyryň.
(Ulanmak-21 bal)

«Kämil nesil»

a) Umumy bilim berýän mekdep
okuwçylarynyň arasynda

«Uniwersiada»

b) Harbylaryň arasynda

«Umid nihollari»

c) Orta mahsus kesp-hünär kollej talyplarynyň
arasynda

d) Ýokary okuw jaýy aýallary arasynda

e) Ýokary okuw jaýy talyplary arasynda

ä) Oba ýaşlary arasynda

1)	2)	3)

9. Aşakdaky sportçylary olar baradaky maglumatlar bilen laýyklaşdyryň.
(Ulanmak-21 bal)

Hasanbaý
Dostmatow

a) 2016-njy ýyldaky Rio-de-Janeýro şäherinde
(Braziliýada) bolup geçen XXXI Olimpiadada
altyn medal eýesi boldy.

b) Sportyň boks görnüşi bilen meşgullanýar.

Şahram Giýasow

c) Sportyň agyr atletika görnüşi bilen

Muratjan
Ahmadalyýew

d) Aziýanyň iň gowy emini diýip yqlan edildi.

Ruslan
Nuriddinow

e) 2016-njy ýyldaky Rio-de-Janeýro şäherinde (Braziliýada) bolup geçen XXXI Olimpiadada kümüş medal eýesi boldy.

ä) 2016-njy ýyldaky Rio-de-Janeýro şäherinde (Braziliýa) bolup geçen XXXI Olimpiadada bronza medal eýesi boldy.

1)	2)	3)	4)

10. Aşakdaky ýaşlar guramalaryny olar hakda maglumat bilen laýyklaşdyryň. (Ulanmak-21 bal)

1) «Kamolot»
Ýaşlar sosial
hereketi

a) Özüne berlen tabşyryklary ýerine ýetirip bilmedi we hakyky manyly ýaşlar lideri bolup bilmedik gurama.

b) 2017-nji ýylyň 30-njy iýun günü döredilen.

ç) 2001-nji ýyl Daşkentdäki ýaşlar gurultaýynda öz-özünü dolandyryan hökumete degişli däl, telekeçilik däl gurama hökmünde döredildi.

2) «Özbegistan
Ýaşlar guramasy»

d) Ýaşlaryň meseleleri hem-de öňdebaryjy
garaýyşlaryny Özbegistan Prezidentine dogrydan-
dogry ýetirýär.

3) «Kamolot»
ýygyndysy

e) Ýaşlaryň peýdasy we zerurlyklaryny öwrenip,
olary kanagatlandyrmaç üçin magsatnamalar
döredýän gurama.

ä) Esasy magsady ýaşlary birleşdirmek, jemgyýetde öz
ornuny eýelemeklerine kömekleşmekden ybarat.

1)	2)	3)

5-nji sorag Pikirlenme (22 bal) (11-nji synp Özbegistan taryhy)

1. Näme diýip pikir edýärsiňiz? Özbegistanyň oňaýly we oňaýsyz geosyýasy
mümkinçilikleri bar? (Pikir ýöretmek 22-bal)

2. Özbegistanyň daşary syýasatyň ýörelgelerini sanaň we siz haýsy prinsipi üýtgeden bolardyňyz? (Pikir ýöretmek 22-bal)
3. Näme sebäpden Özbegistan Garaşsyzlygyň ilkinji ýyllarynda Merkezi Aziá ýurtlary bilen dostluk we hyzmatdaşlyk aragatnaşyklaryny berkitmäge ünsi jemledi? (Pikir ýöretmek 22-bal)
4. Házırkı günde Özbegistan Respublikasy bilen Ýewropa ýurtlarynyň arasyndaky alyp barylýan gatnaşyklaryň oňyn we negatiw taraplaryny düşündiriň. (Pikir ýöretmek 22-bal)
5. Aziýanyň täze industrial ösýän ýurtlaryna haýsy ýurtlar girýär? Siziň pikiriňize görä olar bilen gatnaşyklar nähili derejede möhüm? (Pikir ýöretmek 22-bal)
6. Näme diýip pikir edýärsiňiz?, Özbegistan BMGna agza bolmagy nähili derejede möhüm? (Pikir ýöretmek 22-bal)
7. Házırkı wagtda Aral meselesini çözmek üçin nähili çäreler amala aşyrylýar? Siziň pikiriňizce, Aral meselesini çözmek üçin ýene näme etmeli? (Pikir ýöretmek 22-bal)
9. Näme sebäpsen Özbegistanyň daşary syýasatyň üns merkezinde Garaşsyz Döwletler Arkalaşygy çäginde ýurtlar bilen özara peýdaly gatnaşyklary pugtalandyrmaga üns berilýär? (Pikir ýöretmek 22-bal)
9. Siziň pikiriňizce, näme üçin Özbegistan Şanhaý Hyzmatdaşlyk Guramasynyň agzasy boldy? (Pikir ýöretmek 22-bal)
10. Şanhaý Hyzmatdaşlyk Guramasydaky organlar we gurluşlary sanaň. Olaryň funksiýa we ygtyýarlyklary nämelerden ybarat? (Pikir ýöretmek 22-bal)